

บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน ต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน*

THE ROLE OF THE NAN PROVINCIAL YOUTH NETWORK CAPACITY DEVELOPMENT FUND IN PROMOTING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF YOUTH

บุญชिरา ภูชนะจิต¹, พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร^{2*}

Bunchira Phuchanajita¹, Phramaha Ekkawin Piyaweero^{2*}

¹คณะรัฐศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคย์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

¹ Faculty of Political Science, Rajapark Institute, Bangkok, Thailand

²คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

² Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University Srithammasokkraj Campus, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: ekkawin.piy@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมของเยาวชนในกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางและสร้างเครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้นของจังหวัดน่าน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) กองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัด น่าน มีบทบาทต่อการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่จังหวัดน่าน ทำให้เข้าใจและเกิดแนวคิดเกี่ยวกับ ต้นทุนทางวัฒนธรรมของเมืองน่าน โดยการนำประเด็นเกี่ยวกับต้นทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดและสร้างแรง บันดาลใจให้เยาวชนกลับมาพัฒนาบ้านเกิด 2) การมีส่วนร่วมของเยาวชนในกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่าย เยาวชนจังหวัดน่าน พบว่า เยาวชนมีความมุ่งมั่นและที่จะพัฒนาเครือข่ายของตน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสืบ สานภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดน่าน นำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 3) แนวทางการพัฒนาของ เยาวชนด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านและภาคี เครือข่ายในชุมชนและท้องถิ่น เป็นการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการเปิดพื้นที่ เชิงสร้างสรรค์ให้เยาวชนได้ร่วมกันจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม เป็นกลไกในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ร่วมกับเครือข่ายเยาวชน ชุมชนและท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน และ ศิลปินในจังหวัดน่าน เพื่อต่อยอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมมีความยั่งยืน

คำสำคัญ: บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชน, การพัฒนาที่ยั่งยืน, การมีส่วนร่วมของเครือข่าย เยาวชน

Abstract

This research article the objectives are to 1) study the role of the Nan Provincial Youth Network Capacity Development Fund in promoting sustainable development of youth 2) study the participation

of youth in the Nan Provincial Youth Network Capacity Development Fund leading to the promotion of development. 3) To present guidelines and create a network for sustainable development of youth and their participation in supporting economic growth and better living conditions of Nan Province. The research format is qualitative research. Using in-depth interviews. Data were analyzed using descriptive content analysis. The research results found that 1) Nan Provincial Youth Network Potential Development Fund Play a role in developing the potential of youth networks in Nan Province. Makes people understand and create ideas about the cultural costs of Nan. By bringing issues about cultural costs to expand and inspire youth to return to develop their hometowns. 2) Participation of youth in the Nan Provincial Youth Network Capacity Development Fund. It was found that youth are committed and committed to develop their network To lead to the development and continuation of local wisdom of Nan Province. Leads to the promotion of sustainable development. 3) Guidelines for youth development through coordination between the Nan Provincial Youth Network Capacity Development Fund and network partners in the community and local areas. It supports economic growth and better living conditions. By opening a creative space for youth to jointly organize activities that are beneficial to society and the public at large. It is a mechanism for building relationships between the old generation and the new generation together with the youth network. Community and local folk philosopher and artists in Nan Province To continue the sustainable cultural heritage.

Keywords: The role of the Youth Network Capacity Development Fund, Sustainable Development, Youth Network participation

บทนำ

เยาวชนเป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ตามความหมายสากลคือผู้มีอายุระหว่าง 15-25 ปี เป็นช่วงเวลาแห่งการเติบโต การเรียนรู้ และการพัฒนา ในช่วงวัยนี้ถือเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งวัย มีระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และการรับรู้อย่างมีนัยสำคัญ เยาวชนจึงต้องการการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย ตลอดจนจนกระบวนการเลี้ยงดูและสนับสนุนเพื่อให้ได้รับการพัฒนาจนได้เข้าถึงศักยภาพสูงสุดในด้านต่างๆ ของชีวิต ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งส่งผลเกี่ยวข้องกับการให้โอกาสทางการศึกษา การสร้างทักษะ การให้คำปรึกษา และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิงบวก ที่จะช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี เป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ใหญ่ (ทีมงานทรูปลูกปัญญา, 2564) ดังนั้น โครงการพัฒนาเยาวชนแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เพื่อส่งเสริมศักยภาพเยาวชนในด้านต่าง ๆ จึงมีเป้าหมาย คือ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับเยาวชน เพิ่มความภาคภูมิใจในตนเอง จัดเตรียมทักษะและองค์ความรู้ความรู้อันจำเป็นสำหรับอนาคต (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP), 2020)

กระบวนการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับการพัฒนาเยาวชน จึงเป็นแนวทางที่สนับสนุนการเติบโตและความเป็นอยู่ที่ดีของเยาวชน โดยเน้นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้พัฒนาทักษะทางร่างกาย ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ และสังคม ตลอดจนความรู้ถึงอัตลักษณ์และจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนเอง โดยทั่วไปกระบวนการนี้จะรวมถึงการเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก การส่งเสริมค่านิยมและพฤติกรรมเชิงบวก ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนที่ช่วยให้เยาวชนได้เข้าถึงศักยภาพสูงสุดของตนได้ นอกจากนี้ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและให้โอกาสในการเรียนรู้และการเติบโตส่วนบุคคลด้วย

ในการดำเนินการสร้างนโยบายเพื่อเยาวชนโดยเยาวชน พบว่าประเด็นปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ที่เยาวชนกำลังเผชิญอยู่นั้น สามารถแบ่งออกเป็น 9 ประเด็นหลัก ได้แก่ (Thailand Policy Lab Team, 2021) 1) การศึกษาและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ 2) สุขภาพจิตและสุขภาพของเยาวชน 3) ความยากจนและการจ้างงาน 4) ความเท่าเทียมทางเพศและความหลากหลายทางเพศ 5) สุขภาพทางเพศ/การเจริญพันธุ์และการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น 6) การเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุข 7) การใช้สารเสพติดต่าง ๆ 8) ภัยทางท้องถนน 9) มลภาวะและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

ดังนั้น การพัฒนาเยาวชนจึงต้องได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย ทั้งด้านการศึกษาและคุณธรรม เพื่อที่จะได้เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม (ธงชัย สมบูรณ์, 2549)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเยาวชนในกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน
3. เพื่อนำเสนอแนวทางและสร้างเครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของจังหวัดน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การทบทวนงานวิจัย บทความรายงานการวิจัย และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่างๆ และเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน นอกจากนี้ยังตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) โดยพิจารณาจากเวลา สถานที่และบุคคล เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

โดยการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้ ทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน และเชื่อมโยงกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ของ เอ็ดเวิร์ด บาร์บีเออร์ Edward B. เพื่อพิสูจน์ว่า บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านจะมีผลต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน อย่างไร

หลังจากนั้น จึงนำข้อมูลที่ได้ เข้าสู่กระบวนการวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสัมภาษณ์โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อเก็บข้อมูล
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อตอบโจทย์วิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 18 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 กลุ่มเยาวชน กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้บริหารกองทุนพัฒนาเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้นำชุมชน และ กลุ่มที่ 4 ตัวแทนภาครัฐ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ตรงตามหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของงานวิจัยเรื่องนี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ กองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านและองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Questions) เป็นคำถามแบบมีโครงสร้าง (Structured interview questions) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน ด้วยแบบสัมภาษณ์โดยใช้คำถามเหมือนกันทุกคน โดยคำถามต่าง ๆ เป็นคำถามปลายเปิดที่ได้ถูกกำหนดเป็นแบบสัมภาษณ์นั้น เป็นข้อคำถามแบบเดียวกัน (Standardized Questionnaire) ที่มีลำดับขั้นตอนเหมือนกัน เพื่อใช้ในการประกอบการสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในจังหวัดน่าน และนำมาร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์

เก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (นักวิจัย HITAP, 2017) (In-depth Interview) แบบตัวต่อตัวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 18 คน บันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึก และการบันทึกเสียงให้ครบตามคำถามการสัมภาษณ์และวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อนำมาเรียบเรียงเป็นผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้ว ไม่มีความชัดเจน ก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาต่างๆ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบ กล่าวคือการวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (major themes) ที่พบในข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลักมาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อย (sub-themes) และหัวข้อย่อย (categories) อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (สุภางค์ จันทวานิช, 2553) และนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน แสดงความสำคัญของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์และเขียนรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่มีรายละเอียดและมีการอ้างอิงโดยตรง เกี่ยวกับที่มาของข้อมูลไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าหรือข้อมูลทางเอกสาร

4. นำเสนอข้อมูลและข้อสรุป ที่ได้จากการวิจัยการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน เพื่อนำมาพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ที่เป็นบทสรุป

ดังนั้น ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการตอบประเด็นสัมภาษณ์ (Interview Research) รวมถึงข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) และข้อมูลจากเอกสารต่างๆ (Document Research) ได้ถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง ทั้งในเชิงเหตุและผลซึ่งการวิเคราะห์จะออกมาในลักษณะของการพรรณนาไปสู่คำตอบในการวิจัย (สุภางค์ จันทวานิช, 2549) และสรุปตามหลักวิชาการ เพื่อชี้ให้เห็นถึง บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน

ผลการวิจัย

1. บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน (DNYC) ได้เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่จังหวัดน่าน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นทุนทางวัฒนธรรมของเมืองน่าน ทำให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาเมืองน่านร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะการนำประเด็นเกี่ยวกับต้นทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดให้เกิดความสร้างสรรค์และสร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่ต้องการที่จะกลับมาพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง

2. การมีส่วนร่วมของเยาวชนในกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน พบว่า เยาวชนมีความมุ่งมั่นและความตั้งใจที่ต้องการจะพัฒนาเครือข่ายของตนเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดน่านให้คงอยู่ รวมทั้งต้องการเปิดพื้นที่เชิงสร้างสรรค์เพื่อให้เยาวชนได้ร่วมกันจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ร่วมกับเครือข่ายเยาวชน ชุมชนและท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน และศิลปินในจังหวัดน่าน และร่วมกันสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้เกิดความยั่งยืน

3. การพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของจังหวัดน่าน จากการจัดกิจกรรมของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน (DNYC) ร่วมกับเครือข่ายทั้งภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัดนั้น ได้มีการดำเนินกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น สถานศึกษา ชุมชน และเครือข่ายเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ ส่งผลให้กลุ่มเยาวชนได้มีองค์ความรู้ในการผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อการประชาสัมพันธ์ และนำเสนอเอกลักษณ์ชุมชนผ่านสื่อออนไลน์ มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบและต่อยอดกิจกรรมทางภูมิปัญญาและประเพณีท้องถิ่น เช่น การปักผ้า และสร้างผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์กับสังคมสมัยใหม่ ทั้งยังสามารถนำเอกลักษณ์ของชุมชนมาออกแบบนวัตกรรมในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาทิ สตีกเกอร์ไลน์ชุมชน และ e - book แผนที่ชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มเยาวชนยังสามารถสร้างเครือข่ายทั้งในระดับชุมชนและสถานศึกษาในจังหวัดน่านเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี รวมทั้งมีการติดตาม ประเมินผล และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใต้หัวข้อ ‘จะอย่างไรให้ทุนทางวัฒนธรรมสามารถหล่อเลี้ยงผู้คนในน่านได้’ ซึ่งต้นทุนทางวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ได้แก่ โบราณสถาน ผลงานศิลปปะแขนงต่าง ๆ เช่น ภาพวาด หัตถกรรม ดนตรี ภาพยนตร์ วรรณกรรมภาพ จิตรกรรมฝาผนัง งานจักสาน และศาสนสถานหรือวัดวาอารามต่าง ๆ และ ต้นทุนทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ ประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนได้ภาคภูมิใจที่ตนเองได้เกิดในจังหวัดน่าน และได้กลับมาพัฒนาบ้านเกิดของตนเองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ ทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff) (Cohen & Uphoff, 1980) ที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการตัดสินใจ เพราะทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่าแนวทางการมีส่วนร่วมนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในแง่ของความยั่งยืนและการพัฒนา จึงเชื่อมโยงกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ของ เอ็ดเวิร์ด บาร์ปีเออร์ Edward B. (Edward, B., 1987) ด้วยเหตุผลว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนเกี่ยวข้องกับการสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเท่าเทียมทางสังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

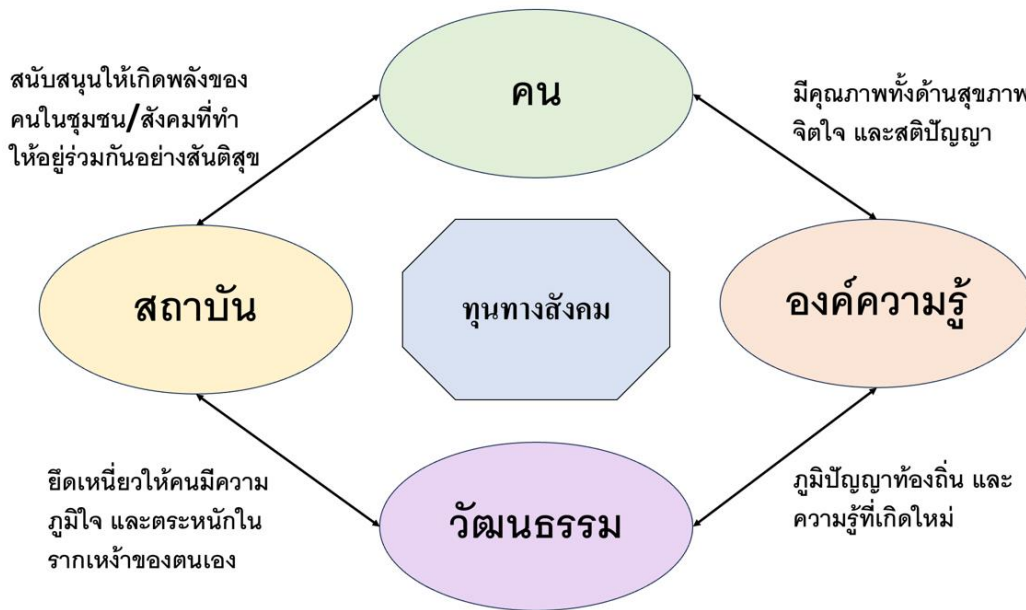
เมื่อแนวคิดทั้งสองนี้เชื่อมโยงกัน จะเห็นได้ชัดว่าการจัดการแบบมีส่วนร่วมสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ ด้วยการให้ชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ผ่านความรู้และมุมมองต่างๆของเยาวชน สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและครอบคลุมมากขึ้น แนวทางนี้ไม่เพียงแต่ทำให้แน่ใจได้

ว่าเยาวชนสามารถบริหารจัดการได้ตรงความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ แล้ว ยังส่งเสริมความเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบระหว่างชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสังคมอีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่

บทความจากงานวิจัยเรื่อง บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยดังภาพ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า การที่จะพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่จังหวัดน่านให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้นทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน เพื่อให้เยาวชนได้เกิดแนวคิดในการพัฒนาเมืองน่านร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชนและท้องถิ่น โดยเฉพาะการนำประเด็นเกี่ยวกับต้นทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดให้เกิดความสร้างสรรค์และสร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่ที่ต้องการจะกลับมาพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง บทบาทที่สำคัญของ กองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน จึงต้องพัฒนาเครือข่ายเยาวชนด้วยรากฐานทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงที่คั่งงามและสร้างพลเมืองน่านให้เข้มแข็งและเติบโตได้อย่างยั่งยืนและมีความสุข มุ่งหวังให้เยาวชนในจังหวัดน่านมีความเข้าใจในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างความภาคภูมิใจในตัวตนและสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชน ในการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมศักยภาพเพื่อนำไปต่อยอดต้นทุนทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ได้

สรุปและข้อเสนอแนะ

กองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน มีบทบาทในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมต่อเด็กและเยาวชน และได้ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน เป็น

การสร้างความรู้ในคุณค่าด้านผลงานศิลปะเชิงวัฒนธรรมของชุมชน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อเพิ่มบทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่าน ในการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมแก่ เด็กและเยาวชน ด้วยการสร้างเครือข่ายกับชุมชนในจังหวัดข้างเคียง เช่น การจัดเวิร์คช็อป (workshop) การจัด นิทรรศการที่ให้แก่เด็กและเยาวชนได้สัมผัสกับงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ เช่น จิตรกรรม ดนตรี การเต้นรำ และการ ละคร ด้วยการทำงานอย่างใกล้ชิดกับชุมชนให้มากขึ้น เพิ่มการสนับสนุนศิลปินและผู้ประกอบวิชาชีพด้าน วัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อเป็นทุนทางวัฒนธรรมในการสนับสนุนการพัฒนาโครงการและนวัตกรรมใหม่ๆ และ ส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างสถาบัน ระหว่างชุมชน จึงเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเยาวชนจาก จังหวัดอื่นหรือแม้แต่ในระดับนานาชาติ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในกลุ่มคน รุ่นใหม่มากขึ้น และเนื่องจากการทำวิจัยเรื่อง บทบาทของกองทุนพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเยาวชนจังหวัดน่านต่อ การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของเยาวชน ครั้งนี้ เป็นการทำวิจัยเชิงคุณภาพ หากมีผู้สนใจจะการศึกษาวิจัยในหัวข้อ ดังกล่าวอีกครั้ง จึงขอเสนอแนะให้ศึกษาในเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาศักยภาพ ของเยาวชนในจังหวัดน่าน การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในจังหวัดน่าน และควรเพิ่ม การศึกษาการขยายเครือข่ายเยาวชนจากจังหวัดน่าน ไปยังจังหวัดใกล้เคียง เพื่อเป็นการต่อยอดการพัฒนาเยาวชน ร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP). (2563). การส่งเสริมศักยภาพเยาวชนในประเทศไทย โครงการพัฒนา แห่งสหประชาชาติ (UNDP) แผนพัฒนาเยาวชน. เรียกใช้เมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2567 จาก https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-01/youth%20strategy_th_addpage.pdf
- ทีมงานรูปลูกปัญญา. (2564). เยาวชน : ความคาดหวังของผู้ใหญ่. เรียกใช้เมื่อ 2566 จาก <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/686>
- ธงชัย สมบูรณ์. (2549). การบริหารและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ใน. กรุงเทพมหานคร: ปราศญ์สยาม.
- นักวิจัย HITAP. (2560). “สัมภาษณ์ในงานวิจัย” จากเรื่องเล่าและบทสนทนาสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. เรียกใช้ เมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2567 จาก <https://www.hitap.net/172959>
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักส์.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2549). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- _____. (2553). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.
- Edward, B. (1987). The concept of Sustainable Economic Development. *Environmental Conservation*. 14(2), 101-110.
- Cohen & Uphoff. (1980). *Effective Behavior in Organizations*. New York: Richard D. Lwin Inc.
- Thailand Policy Lab Team. (2021). Thailand Policy Lab. Again on 22 January 2024 from https://www.thailandpolicylab.com/youth_poll_result_thai/